

Tájékoztató az alkalmi munkavállalással kapcsolatos jogszabályváltozásokról, és az egyszerűsített foglalkoztatás alapvető szabályairól

2010. április 1-jétől változnak az alkalmi munkavállalás szabályai.

Az alkalmi munkavállalói könyvek **2010. március 31-ig** használhatók, az eddigi szabályok szerint. Az alkalmi munkavállalói könyvek új alkalmi foglalkoztatás létesítésére és a közterhek lerovására 2010. április elsejét követően nem alkalmazhatók.

Az alkalmi munkavállalói könyveket 2010. július 31-éig kell leadni a munkaügyi központok területileg illetékes kirendeltségein.

2010. április 1-jétől egyszerűsített munkaszerződést kell kötni, illetve **elektronikusan kell bejelenteni** a foglalkoztatást a munkáltatónak az APEH felé, a munkavégzés megkezdését megelőzően.

Egyszerűsített foglalkoztatás céljára létesített munkaviszonyra az Mt., valamint a kötelező legkisebb munkabérről és a garantált bérminimumról szóló jogszabály rendelkezéseit alkalmazni kell.

Ha a foglalkoztatás egybefüggő időtartama az 5 munkanapot nem éri el, az írásban megkötött munkaszerződés helyett elegendő a szóbeli megállapodás és az elektronikus bejelentés, illetve a törvény mellékletében szereplő jelenléti ív vezetése. A magánszemély munkáltató háztartásában végzett munka esetén jelenléti ívet sem kell kitölteni.

A fenti szabályok szerinti egyszerűsített foglalkoztatást az alábbi esetekben lehet alkalmazni:

- alkalmi jellegű munka** esetén, legfeljebb 5 egymást követő naptári napig, egy naptári hónapon belül összesen legfeljebb 15 naptári napig, és egy naptári éven belül legfeljebb 90 naptári napig tart azonos felek között.
- idényjellegű munka** esetén, kizárólag a *mezőgazdasági* (növénytermesztés, erdőgazdálkodás, állattenyésztés, halászat) és *idegenforgalmi* ágazatban. A növénytermesztési és idegenforgalmi idénymunka esetén a munkaszerződés az idény hosszára köthető. A mezőgazdasági idénymunka – kivéve a növénytermesztési idénymunkát – nem haladhatja meg a 31 napot.
- természetes személy háztartásában végzett munka** esetén, függetlenül attól, hogy a munkaszerződést határozott vagy határozatlan időre kötik. (takarító, házvezetőnő, babysitter).
- kiemelkedően közhasznú szervezetek** által létesített munkaviszony (határozott vagy határozatlan idejű) esetében.

A törvényben meghatározott kivételekkel az **általános adó- és társadalombiztosítási szabályok szerinti adók és járulékok** kapcsolódnak az egyszerűsített munkaszerződéssel történő foglalkoztatáshoz.

Kedvezményes közterhet kell fizetni a *természetes személy munkáltató háztartásában végzett munka* esetén, ha a munkaszerződést legfeljebb 31 napra kötötték, és a tárgy hónapban ledolgozott napok száma a 10 munkanapot nem haladja meg, valamint az *idénymunka* esetén.

A **kedvezményes közteher egységesen 30 %**, amelyet a nettó (a munkavállalónak ténylegesen kifizetett) munkabér alapján kell meghatározni.

A **bejelentési kötelezettséget interneten** kell teljesíteni az illetékes elsőfokú állami adóhatóság felé. A háztartási és a növénytermesztési idénymunkát **telefonon** is be lehet jelenteni a Kormányzati Ügyféltájékoztató Központhoz. **2010. július 1-jétől** a bejelentés **SMS**-ben is teljesíthető.

Az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló [2009. évi CLII. törvény](#) (Eftv.) 2010. április 1-ei hatállyal bevezeti az egyszerűsített módon létesíthető munkaviszony (egyszerűsített foglalkoztatás) fogalmát, ezzel egyidejűleg az 1997. óta létező alkalmi munkavállalói könyvvel történő foglalkoztatás megszűnik. – Az OMMF összefoglalója

Az Eftv. 1. § (1) bekezdése kimondja, hogy **egyszerűsített foglalkoztatás**

- természetes személy munkáltató által kizárólag háztartási munkára,
- kiemelkedően közhasznú szervezetnek minősülő munkáltató által,
- mezőgazdasági, továbbá idegenforgalmi idénymunkára vagy
- alkalmi munkára létesíthető.

A törvény a 2. §-ában értelmezi a fenti fogalmakat, eszerint:

1. háztartási munka: természetes személy munkáltató által létesített, kizárólag a maga és háztartásában vele együtt élő személyek, továbbá közeli hozzátartozói mindennapi életéhez szükséges feltételek biztosítására irányuló munkaviszony,

2. mezőgazdasági idénymunka: a növénytermesztési, erdőgazdálkodási, állattenyésztési, halászati ágazatba tartozó olyan munkavégzés, amely az előállított áru vagy a nyújtott szolgáltatás természete miatt - a munkaszervezés körülményeitől függetlenül - évszakhoz, az év adott valamely időszakához vagy időpontjához kötődik, feltéve, hogy azonos felek között a határozott időre szóló munkaviszony egybefüggő időtartama nem haladja meg a harmincegy napot, egy naptári éven belül pedig a kilencven napot,

3. növénytermesztési idénymunka: külön jogszabályban meghatározott egyes növénytermesztési termékek termelésével összefüggő mezőgazdasági idénymunka és a megtermelt növénytermesztési terméknek a munkáltató saját gazdasága területén történő anyagmozgatása, csomagolása, azzal, hogy az azonos felek között a határozott időre szóló munkaviszony egybefüggő időtartama a 2. ponttól eltérően a harmincegy napot meghaladhatja,

4. idegenforgalmi idénymunka: a kereskedelemről szóló törvényben meghatározott kereskedelmi jellegű turisztikai szolgáltatási tevékenységet folytató munkáltatónál végzett idénymunka,

5. alkalmi munka: a munkáltató és a munkavállaló között

- a) legfeljebb öt egymást követő naptári napig, és
 - b) egy naptári hónapon belül legfeljebb tizenöt naptári napig, és
 - c) egy naptári éven belül legfeljebb kilencven naptári napig
- létesített, határozott időre szóló munkaviszony.

A jogviszony létesítése

Fő szabály

Egyszerűsített foglalkoztatás céljából a munkaviszonyt az Eftv. 1. számú melléklete szerinti, alábbi tartalmú szerződés megkötésével kell létesíteni:

Egyszerűsített munkaszerződés

Munkáltató	neve, megnevezése:		
	székhelye, lakóhelye:		
	Adószáma:		
Munkavállaló	neve, születési családi és utóneve(i):		
	születési helye, ideje:		
	anyja születési családi és utóneve(i):		
	lakóhelye:		
	TAJ-száma:*		
	adóazonosító jele:*		
Egyszerűsített munka jellege:	Természetes személy háztartásában végzett munka:	Alkalmi munka:	Idénymunka:
Munkakör:		
Munkaviszony kezdete: év hó nap	Munkaviszony megszűnésének napja:** év hó nap
Alkalmi munka esetén a ledolgozott munkaórák száma/nap (naponként):***;;;;		Rendes munkaidő: óra/nap	
Személyi alapbér (bruttó): Ft/hó vagy Ft/nap, összesen: Ft a munkaviszony teljes idejére		
Munkavégzési hely:			
Kelt:, év hó nap		
 munkáltató munkavállaló	
* Legkésőbb a bejelentési kötelezettség teljesítésekor kell kitölteni.			
** Határozatlan időre kötött munkaszerződés alapján folytatott háztartási munka kivételével.			
*** Legkésőbb a munkaviszony megszűnésekor kell kitölteni.			

Eltérések

- **5 naptári nappal rövidebb határozott időre szóló munkaviszony létesítése esetén** a munkaszerződés írásbeli megkötése nem kötelező, de a bejelentésre, illetve a jelenléti ívre vonatkozó, későbbiekben kifejtett rendelkezéseket ebben az esetben is alkalmazni kell.
- **Növénytermesztési idénymunka esetén** további könnyítés, hogy a munkaszerződést csak abban az esetben kell írásba foglalni, ha azt a munkavállaló kéri, illetve ha a foglalkoztatás egybefüggő időtartama a harminc napot meghaladja.

Korlátozó szabályok

- **Nem létesíthető egyszerűsített foglalkoztatásra munkaviszony** olyan felek között, akik között a szerződés megkötésekor már a Munka Törvénykönyvéről szóló [1992. évi XXII. törvény](#) (Mt.) szabályai szerint létesített munkaviszony áll fenn.
- **Ha a munkaviszony nem egyszerűsített foglalkoztatás céljából jött létre, a munkaszerződés nem módosítható annak érdekében,** hogy a munkáltató a munkavállalót egyszerűsített foglalkoztatás keretében foglalkoztassa.
- Nem létesíthető egyszerűsített foglalkoztatásra irányuló jogviszony a köztisztviselők jogállásáról szóló [1992. évi XXIII. törvény](#) 1. §-ában, valamint a közalkalmazottak jogállásáról szóló [1992. évi XXXIII. törvény](#) 1. § (1) bekezdésében meghatározott munkáltató által az alaptevékenységébe tartozó feladatai ellátására.
- **A harmadik országbeli állampolgárok** beutazásáról és tartózkodásáról szóló [2007. évi II. törvény](#) 2. § a) pontja által meghatározott harmadik országbeli állampolgár - a bevándorolt vagy letelepedett jogállású személy kivételével - kizárólag mezőgazdasági idénymunka, valamint a természetes személy munkáltató háztartásában végzett munka keretében foglalkoztatható egyszerűsített módon létesíthető munkaviszony alapján.

Jelenléti ív

Ha a munkaszerződést nem kell írásba foglalni, a munkáltató - kivéve a természetes személy munkáltatót a háztartási munkára létesített egyszerűsített foglalkoztatás vonatkozásában - az egyszerűsített foglalkoztatás keretében alkalmazott munkavállalókról az Eftv. 2. számú melléklete szerinti alábbi jelenléti ívet vezet, amelyet a munkavállaló a munkavégzés megkezdésekor és befejezésekor aláír. **A jelenléti ív foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítéséhez szükséges jognyilatkozatnak minősül,** annak a munkavégzés megkezdésekor történő aláírása tanúsítja a munkaviszony létrejöttét. A munkáltató a jelenléti ív egy példányát a munkavégzés befejezésekor a munkavállalónak köteles átadni, a második példányt a tárgyévet követő ötödik év végéig köteles megőrizni. A jelenléti ív **szigorú számadású nyomtatvány.**

Munkáltató	neve, megnevezése:					
	székhelye, lakóhelye:					
	adóazonosító jele:					
Munkavállaló adatai		Munkaidő*	Munkakör	Munkabér**	Munkavállaló aláírása	
					a munka- végzés meg- kezdésekor	a munka- végzés be- fejezésekor
neve, születési családi és utóneve(i):						
születési helye, ideje:						
anyja születési családi és utóneve(i):						
lakóhelye:						
TAJ-száma:						
adóazonosító jele:						
* A munkavégzés napja, valamint a munkaidő kezdete és vége óra szerint megjelölve, továbbá a ledolgozott órák száma.						
** A ledolgozott munkaidőnek megfelelően, Ft/nap.						

Közteherfizetés

Fő szabály

Az egyszerűsített foglalkoztatás keretében alkalmazott személy utáni személyi jövedelemadó- és járulékfizetési kötelezettségekre a személyi jövedelemadóról szóló [1995. évi CXVII. törvény](#) (Szja.tv.), illetve a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló [1997. évi LXXX. törvény](#) (Tbj.) rendelkezéseit kell alkalmazni.

Eltérések

I. A személyi jövedelemadó- és járulékfizetési kötelezettségekre

- természetes személy munkáltatónál **háztartási munkát végző személy legfeljebb harmincegy napra kötött munkaszerződés alapján történő foglalkoztatása esetén**, feltéve, hogy a tárgyhónapban ledolgozott napok száma a tíz munkanapot nem haladja meg, valamint
- a korábbiakban definiált **mezőgazdasági, növénytermesztési, idegenforgalmi idénymunka** esetén

az Szja.tv. és a Tbj. rendelkezéseit az Eftv. 8-10. §-aiban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

Eszerint:

I/a. Ezen eltérések (könnyítések) értelmében **a munkáltató a munkavállalónak kifizetett (nettó) munkabér harminc százalékával megegyező összegű közterhet fizet.**

Ennek megfizetésével nem terheli

- a munkáltatót társadalombiztosítási járulék, szakképzési hozzájárulás és egészségügyi hozzájárulás, valamint az Szja.tv.-ben a munkáltatóra előírt adóelőleg-levonási kötelezettség,
- a munkavállalót nyugdíjjárulék (tagdíj), egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulékfizetési, egészségügyi hozzájárulás-fizetési és személyi jövedelemadóelőleg-fizetési kötelezettség.

I/b. Az I. pontban ismertetett foglalkoztatásból származó jövedelemről **a természetes személynek nem kell bevallást benyújtania, kivéve, ha**

- külföldi személy vagy
- egyszerűsített foglalkoztatásból származó jövedelme az adóévben a 840 ezer forintot meghaladja vagy
- az egyszerűsített foglalkoztatásból származó jövedelme mellett az Szja.tv. alkalmazásában adóterhet nem viselő járandóságnak minősülő jövedelmén kívül más, az Szja.tv. szerinti adóbevallási kötelezettség alá eső jövedelme is volt.

I/c. A munkáltató nem fizet közterhet, ha

- a munkavállaló a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaira történő alkalmazásáról szóló közösségi rendelet, vagy a Magyar Köztársaság által kötött kétoldalú szociálpolitikai, szociális biztonsági egyezmény (a továbbiakban: egyezmény) alapján másik tagállamban, illetőleg egyezményben részes másik államban biztosított és

- az Eftv. 12. § (1) bekezdés c) pontja szerinti igazolással, vagy az egyezmény alapján kiállított, az egyezményben részes másik államban fennálló biztosítást tanúsító igazolással rendelkezik.

I/d. Amennyiben a munkáltató legfeljebb évi 10000 munkaórában növénytermesztési idénymunka keretében alkalmaz munkavállalókat, a közteherfizetés korábban kifejtett szabályai helyett választhatja azt, hogy a tárgyév július 12-éig közteherelőleget fizet. A munkáltató ezen választását a foglalkoztatás megkezdése előtt, de legkésőbb tárgyév május 15-éig az állami adóhatóságnak be kell jelentenie.

Ellátásra való jogosultság

Az I. pontban ismertetett foglalkoztatás keretében alkalmazott munkavállaló e törvény szerinti foglalkoztatása alapján

- **nem minősül a Tbj. szerinti biztosítottnak,**
- nyugellátásra, baleseti egészségügyi szolgáltatásra, valamint álláskeresői ellátásra szerez jogosultságot.

A nyugdíj és az álláskeresői ellátás számításának **alapja** az egyszerűsített foglalkoztatásból származó jövedelem összege.

Az I/c. pontban említett személy nyugellátásra, baleseti egészségügyi szolgáltatásra, valamint álláskeresői ellátásra nem szerez jogosultságot.

Bejelentés

Egyszerűsített foglalkoztatás esetén a munkáltatót az illetékes elsőfokú hatóság felé **a munkavégzés megkezdése előtt fennálló bejelentési kötelezettség** terheli az Eftv. 12.§ (1) bekezdése által meghatározott tartalommal (növénytermesztési idénymunka esetén a bejelentési kötelezettséget a tárgyhónapot követő hónap 12-éig kell teljesíteni).

A bejelentést **a munkáltató választása szerint**

- a központi elektronikus szolgáltató rendszeren keresztül, elektronikusan kell megtenni,
- mobil rádiótelefonon internet-szolgáltatás nélkül is futtatható külön alkalmazással is teljesíteni lehet (2010. július 1-től),
- magánszemély munkáltató háztartásában végzett, illetve növénytermesztési idénymunka esetén telefonon is teljesíteni lehet (a központi elektronikus szolgáltató rendszerben működő központi ügyfélszolgálat által fenntartott ügyfélvonalon keresztül).

Az adóhatóság részére teljesített bejelentés esetleges visszavonására és módosítására - így különösen a munkaidő változása, illetve a munkavégzés megkezdése esetén - az adózás rendjéről szóló [2003. évi XCII. törvény](#) (Art.) általános szabályait kell alkalmazni.

Bevallás

Fő szabály

A munkáltató a bevallási kötelezettségét az **Art. 31. § (2)** bekezdésének megfelelően az ott meghatározott adattartalommal, havonként, a tárgyhót követő hó 12-éig teljesíti.

Eltérés

Az I. pontban ismertetett foglalkoztatás esetén a munkáltató választhatja azt, hogy a beállási kötelezettségét az Art. 31. § (2) bekezdése szerinti adattartalommal évente egyszer, a tárgyévet követő év január 12-éig teljesíti.

További lényeges szabályok

Az Eftv 4. §-a kimondja, hogy egyszerűsített foglalkoztatás céljára létesített munkaviszonyra a Munka Törvénykönyvéről szóló [1992. évi XXII. törvény](#) (Mt.), valamint a kötelező legkisebb munkabérről és a garantált bérminimumról szóló külön jogszabály rendelkezéseit az Eftv-ben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni. Az Mt. szabályai tehát eltérő rendelkezés hiányában egyszerűsített foglalkoztatás is alkalmazandók.

Egyszerűsített foglalkoztatás esetén a munkavégzés megkezdése előtt a munkáltatónak meg kell győződnie arról, hogy a munkavállaló a munka elvégzésére alkalmas, a munkavállaló esetleges testi vagy egészségügyi fogyatkozása a biztonságos munkavégzést és a munkavállaló testi épségét nem veszélyezteti.